

Aan de minister van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties, de heer drs. B. Knops
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Datum	Bijlage(n)
27 januari 2020	-
Contactpersoon	Doorkiesnummer
Rina Beers	06 13 84 64 84
Onderwerp	Ons kenmerk
Internetconsultatie wet BRP	VA20-007

Geachte heer Knops,

Op 19 december 2019 heeft het ministerie van BZK de voorgenomen wijziging van de Wet basisregistratie personen ter consultatie aangeboden. Namens branchevereniging Valente maak ik graag van de gelegenheid gebruik om in te gaan op de verplichting voor gemeenten tot ambtshalve opneming van een briefadres van een in Nederland verblijvende persoon indien het woonadres ontbreekt en geen aangifte wordt gedaan van een briefadres door de betrokkene.

De organisaties die lid zijn van Valente (maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen voor ggz-cliënten) hebben veelvuldig te maken met mensen die niet in de BRP staan ingeschreven. Het gaat bijvoorbeeld om vrouwen en kinderen die van huis vluchten naar een ander deel van het land voor hun veiligheid. Het gaat ook om mensen die na het verlaten van jeugdzorg, detentie, een ggz-kliniek of algemeen ziekenhuis, niet over woonruimte beschikken en zich daardoor niet gemakkelijk bij een gemeente kunnen inschrijven.

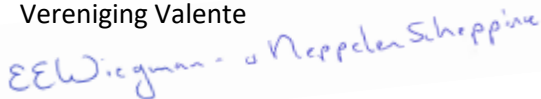
In de praktijk komt het dagelijks voor dat dakloze mensen zich bij een gemeente melden met de vraag om ingeschreven te worden. Het komt vaak voor dat gemeenten inschrijving weigeren wegens het ontbreken van een woonadres of een briefadresgever. Ook nemen gemeenten in hun beleidsregel 'Briefadres' eisen op die niet stroken met de wet. Dan betreft het bijvoorbeeld het verplicht slapen in de nachtopvang voor dakloze mensen om te 'bewijzen' dat men dakloos is (en dat terwijl de opvang elke dag vol is) of het verplicht meewerken aan een hulpverleningstraject.

Voor gemeenten is het tot op heden niet duidelijk geweest dat de BRP een verplichting meebrengt om mensen zonder vaste woon- en verblijfplaats in te schrijven, men ziet de bepaling in de BRP eerder als een bevoegdheid. Die bevoegdheid brengt mee dat men inschrijving in de BRP door middel van een briefadres ook kan weigeren. Het effect van de huidige bepaling is onbedoeld en ongewenst: voor teveel mensen blijft inschrijving in de BRP buiten hun bereik. Begin 2019 waren 514.000 mensen bekend onder de BRP code VOW (vertrokken, onbekend, waarheen). Men neemt dan aan dat deze mensen naar het buitenland zijn vertrokken. In de praktijk gaat het ook om een grote groep mensen die in Nederland verblijft zonder ingeschreven te staan.

Deze situatie levert grote maatschappelijke en persoonlijke problemen op. Deze mensen kunnen niet voldoen aan wettelijke verplichtingen (aanvragen ID bewijs, afsluiten zorgverzekering) en krijgen daardoor ook boetes en schulden.

Wij willen dan ook het belang van de wetswijziging onderstrepen, nu de bevoegdheid van gemeenten wordt veranderd in een verplichting. Dat schept duidelijkheid in de uitvoering en rechtszekerheid voor burgers. Valente vraagt zich daarbij af op welke manier de minister gaat toezien op daadwerkelijke uitvoering conform de nieuwe bepaling. De praktijk is weerbarstig, zo laat de lange aanloop naar deze wetswijziging zien. Het verdient aanbeveling gemeenten te voorzien van nieuwe werkinstructies voor de wijziging van beleidsregels. Daarnaast is training en voorlichting aan uitvoerende ambtenaren belangrijk om de gegroeide uitvoeringspraktijk te veranderen en de verplichting tot inschrijving centraal te stellen.

Met vriendelijke groeten,
Vereniging Valente

Esmé Wiegman-van Meppelen Scheppink